

GEZ	<div data-bbox="627 207 1314 263"> <div></div> <div>KARTA ADRESOWA ZABYTKU</div> </div>		<div data-bbox="1617 150 2011 360"> <div>3. Miejscowość</div> <div>Krosno Odrzańskie</div> </div>
<div data-bbox="192 293 864 360"> <div>1. Nazwa</div> <div>Kościół fil. pw. św. Andrzeja Apostoła</div> </div>		<div data-bbox="864 293 1617 360"> <div>2. Czas powstania</div> <div>1825-1827</div> </div>	
<div data-bbox="192 360 1617 1415"> <div>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</div> <div> <div data-bbox="217 435 873 1316"> </div> <div data-bbox="208 1316 882 1347"> Widok na elewację od strony ul. Kościelnej (elewacja wschodnia) </div> <div data-bbox="956 418 1361 965"> </div> <div data-bbox="960 965 1471 1024"> Widok na elewację od strony ul. Nadodrzańskiej (elewacja południowa) </div> <div data-bbox="956 1019 1310 1367"> </div> <div data-bbox="960 1367 1294 1399"> Lokalizacja budynku na mapie </div> </div> </div>			<div data-bbox="1617 360 2011 1415"> <div>4. Adres</div> <div> Ul. Kościelna 66-600 Krosno Odrzańskie Dz. nr 996 </div> <div>5. Przynależność administracyjna</div> <div> Województwo lubuskie Powiat krośnieński Gmina Krosno Odrzańskie </div> <div>6. Formy ochrony</div> <div> rejestr zabytków, nr L-27/00 Data wpisu: 06.02.2000 </div> </div>

8. Historia, opis i wartości

Kościół istniejący już w 1062 roku, ratowany w latach 1824-1827 przed zawaleniem, w 1855 roku został rozebrany, a na tym samym miejscu wzniesiono obecny kościół. Znajduje się on na wysokim brzegu rzeki Odry, przy skrzyżowaniu ulic Kościelnej i Nadodrzańskiej, zabezpieczony murem oporowym. Oddalony jest od rzeki o około 150 metrów, wyraźnie wyniesiony ponad poziom wody. Konstrukcja opiera się na kamieniu i cegle, z cokołem rustykalnym z wielkich nieregularnie obrobionych ciosów kamiennych. Ściany zbudowane są z cegły, na zaprawie wapienno-cementowej. Gzymsy dekoracyjne, obramienia okienne i listwy pionowe na wieży wydrążone w tynku. Strop wykonany jest z drewna, a więźba dachowa jest płatwiowo-stokowa. Zarówno pokrycie dachu, jak i posadzka są ceramiczne. Schody wewnątrz są wykonane z drewna, a zewnętrzne z kamienia. Otwory okienne ostrołukowe ze schodkowymi uskokami otynkowanymi. Drzwi w elewacji północnej i południowej na szerokość i w formie okna przeprutego do posadzki. Drzwi główne w portalu dwuskrzydłowe płycinowe z nadświetleniem w formie dekoracyjnych gotyckich maswerków. Kościół wzniesiony na rzucie prostokąta, jednonawowy, siedmioosiowy z wieżą od strony zachodniej. Bryła kościoła zaakcentowana prezbiterium opartym sześcioma przyporami, wzbogacona od zachodu wieżą o bogatej dekoracji architektonicznej. Dach korpusu dwuspadowy, w dolnej połąci z obu stron okienko typu „wole oko”. Na elewacji zachodniej znajduje się wieża i główne wejście do kościoła z bogatym, schodkowym, pięcioskokowym portalem z prostymi gzymsowymi głowicami. Ponad portalem gzyms z trójkątnym fryzem arkadowym. Narożniki wieży wzmocnione przyporami, których pinakle wybiegają ponad gzyms tworzący jakby drugą kondygnację wieży. Najważniejszym elementem architektonicznym wieży jest okrągłe okno z bogatym ościeżem przecinające pionowe listwy z arkadowym zwieńczeniem podpierającym kolejny gzyms. Nad nim szeroka dekoracyjna opaska arkadowa, kolejny gzyms i wysokie okno ostrołukowe na osi w sześciu polach wyznaczonych przez pionowe listwy trójlistnie zamknięte, wyrobione w tynku. Wieża zakończona podwójnym gzymsiem z dekoracyjnym fryzem, wzbogacona w narożach sterczynami oraz ośmioboczną iglicą ze spłaszczoną kulą i krzyżem. Górne kondygnacje wieży z czterech stron rozwiązane plastycznie w sposób podobny z wysokim ostrołukowym oknem na trzecim i czwartym polu dzielącym płaszczyznę ściany. W dolnej partii elewacji po obu stronach wieży analogicznie przesłonięte ślepe okna w ścianie wzmocnionej w narożach. Elewacja południowa i północna siedmioosiowa, rozwiązana analogicznie. W czwartej osi drzwi płycinowe sięgające do połowy okna. Okna dwudzielne z drobnymi podziałami. Elewacja wschodnia z przyporami opinającymi wydzieloną absydę, wychodzące ponad gzyms pod dachem i ozdobnie zakończone. W uskoku ściany południowej drzwi jednoskrzydłowe, płycinowe, prowadzące do wnętrza kościoła. Wejście do nich składa się z czterech kamiennych schodków opatrzonych metalową, prostą balustradą. Ściany wewnętrzne pokryte tynkiem na tak zwany „baranek”. Okna w prezbiterium wyposażone w całkowicie współczesne witraże. Ołtarz „pseudobarokowy”. We wnętrzu znajdują się proste ławki, a także współczesne stacje męki pańskiej. Kościół posiada instalację odgromową.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Fundamenty w stanie dobrym, ściany zewnętrzne po renowacji. Na podstawie badań konserwatorskich przywrócono pierwotną kolorystykę wnętrza w gamie jasnej zieleni. Na zachowanej posadzce ceramicznej ułożono ceramiczne płytki wykonane na wzór historycznych, pozostawiając w partii centralnej nawy posadzę z czarno-białych płytek z 1 ćw. XX w. Dębowym oknem z maswerkem z motywami czteroliścia przywrócono oryginalną kolorystykę w odcieniu kremowej bieli, pochodzącą z okresu budowy kościoła.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Ewelina Kisiel

Grudzień 2023

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków